

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vastlegging van de procedure voor het verlenen van voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen voor lokale dienstencentra, centra voor dagopvang van een dienst voor gezinszorg, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf of woonzorgcentra, en tot bepaling van de elementen van de globale zorgstrategische visie voor deze voorafgaande vergunningen
 - Definitieve goedkeuring

De Vlaamse Regering geeft met dit besluit uitvoering aan het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 voor wat betreft de procedures voor het verlenen van voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen voor lokale dienstencentra, centra voor dagopvang van een dienst voor gezinszorg, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf of woonzorgcentra, en het bepalen van de elementen van de globale zorgstrategische visie voor deze voorafgaande vergunningen. Dit besluit vervangt het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen dat uitgevaardigd was op basis van het woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

Dit laatste besluit moest in eerste instantie in overeenstemming gebracht worden met de nieuwe en gewijzigde bepalingen vervat in het woonzorgdecreet van 15 februari 2019. Tegelijkertijd werden in dit ontwerpbesluit de procedures tot het bekomen van een planningsvergunning die tot nu toe vervat zitten in aparte uitvoeringsbesluiten geïntegreerd en op een uniforme wijze uitgeschreven.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
 Beleidsveld: planning woonzorgvoorzieningen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 16 maart 2020 en is gunstig.

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevings-technisch en taalkundig advies nr. 2020/45 van 20 december 2019.

Het akkoord van de minister van begroting werd verleend op 28 oktober 2020 en is gunstig mits het respecteren van de hierin opgenomen voorwaarden.

De Vlaamse Regering besliste op 30 oktober 2020 haar principiële goedkeuring te geven aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vastlegging van de procedure voor het verlenen van voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen voor lokale dienstencentra, centra voor dagopvang van een dienst voor gezinszorg, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf of woonzorgcentra (documentnummer VR 2020 1030 DOC.1187).

De Raad van State heeft advies 68.274/3 gegeven op 11 december 2020, met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Hieronder wordt aangegeven welk gevolg aan de opmerkingen van de Raad van State werd gegeven.

Rechtsgrond

De Raad van State merkt onder punt 3.2 van zijn advies op dat in de aanhef van het ontworpen besluit ook verwezen wordt naar artikel 52, §1, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, op grond waarvan de Vlaamse Regering de elementen van de globale zorgstrategische visie bepaalt waarbinnen het initiatief kan worden ingepast, alsook aanvullende voorwaarden om de voorafgaande vergunning te verlenen.

Op de vraag of het ontworpen besluit daarover bepalingen bevat, werd geantwoord dat een toetsing van deze elementen vervat zou moeten zitten in de toelichting die de initiatiefnemer met zijn aanvraag moet meesturen (artikel 3, 8°, punt a tot c) en dat het aangewezen is dat de formulering in het ontwerp hiermee in overeenstemming gebracht wordt.

De Raad is echter van mening dat aangezien evenwel een inhoudelijke beoordeling beoogd wordt van de aanvraag vanuit de elementen die de voorziening moet voorleggen, veeleer dan een louter procedurele bepaling, de vraag rijst of de ontworpen bepaling niet beter wordt opgenomen in een afzonderlijk hoofdstuk dat handelt over de inpasbaarheid van het initiatief in de globale zorgstrategische visie. In het ontworpen artikel 3, eerste lid, 8°, van het ontworpen besluit kan dan eenvoudig worden verwezen naar de elementen bedoeld in dat hoofdstuk. Tevens zou het opschrift van het ontworpen besluit moeten worden aangevuld om gewag te maken van deze inhoudelijke beoordeling.

Antwoord: een specifieke afdeling in het hoofdstuk 2 (artikel 6) werd in het ontwerp ingevoegd, waarin de elementen bepaald worden inzake de globale zorgstrategische visie overeenkomstig artikel 52, §1, tweede lid van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. Het opschrift van het ontwerp en de bepalingen vervat in artikel 3, eerste lid, 8° werden tevens in overeenstemming gebracht met de opmerking van de Raad van State.

Algemene opmerkingen

In zijn advies stelt de Raad van State onder punt 4 dat in de adviezen 63.937/3¹ en 66.182/3² de Raad van State reeds uitvoerig heeft stilgestaan bij de toepasselijkheid van de dienstenrichtlijn³ en plaatste hij vraagtekens bij de stelling dat enkel de groep van assistentiewoningen onder het toepassingsgebied ervan zou vallen en dat alle andere woonzorgvoorzieningen als niet-economische diensten van algemeen belang zouden moeten worden beschouwd die buiten het toepassingsgebied van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU) en de dienstenrichtlijn vallen, of, in subsidiaire orde, onder de uitzonderingen zouden vallen van artikel 2, lid 2, f) (diensten van de gezondheidszorg), of artikel 2, lid 2, j) (sociale diensten), van de dienstenrichtlijn.

De gemachtigde hernam op dat punt in wezen de argumentatie die reeds werd aangevoerd naar aanleiding van die twee adviesaanvragen, zonder daar nieuwe elementen aan toe te voegen. De Raad van State verwijst dan ook naar de sterke twijfels die hij in de twee voormelde adviezen heeft geuit bij die argumentatie, zowel bij de ruime inschatting van de niet-economische diensten van algemeen belang als voor de beoordeling van de uitzonderingsgrond van artikel 2, lid 2, j), voor de toepasselijkheid van de dienstenrichtlijn. De Raad van State beaamde wel dat onder meer de centra voor dagverzorging en de woonzorgcentra (in het bijzonder die met een bijkomende erkenning), onder de uitzonderingsgrond van artikel 2, lid 2, f), van de dienstenrichtlijn vallen, zodat voor die voorzieningen kan worden teruggevallen op de toetsing aan de artikelen 49 en 56 van het VWEU.⁴ Voor de overige voorzieningen zal de ontworpen procedureregeling evenwel moeten worden getoetst aan de relevante bepalingen van de dienstenrichtlijn.

Antwoord: wat deze opmerking betreft, wordt verwezen naar het antwoord dat naar aanleiding van het advies 66.182/3 opgenomen is in de nota aan de Vlaamse Regering m.b.t. het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers (VR 2019 2806 DOC.0944/1): "Om de complexiteit van deze materie in kaart te brengen, heeft de bevoegde minister ondertussen een wetenschappelijk onderzoek bevolen met betrekking tot staatssteun in het kader van het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin. Tot de resultaten van dat onderzoek bekend zijn, wordt het standpunt van de Vlaamse Regering, vermeld in de nota VR 2009 2002 DOC.0174BIS, aangehouden.". Dit standpunt blijft ongewijzigd gelden tot de resultaten van dit wetenschappelijk onderzoek beschikbaar zijn.

Onder punt 5 van zijn advies stelt de raad van State dat in verschillende bepalingen van het ontwerp gerefereerd wordt aan de bekendmaking in het Belgische Staatsblad van bepaalde beslissingen aangaande de voorafgaande vergunningen of de planningsvergunningen.

In het ontwerp is nergens bepaald dat de beslissingen van de administrateur-generaal inzake het verlenen, verlengen, wijzigen, weigeren van de voorafgaande vergunning na beroepsprocedure of afstand door het agentschap worden bekendgemaakt in het Belgische Staatsblad. Het ontwerp bepaalt enkel dat het agentschap de initiatiefnemer op de hoogte brengt van de door de leidend ambtenaar genomen beslissing inzake de aangevraagde voorafgaande vergunning, of van het verval of het gedeeltelijke verval van de voorafgaande vergunning.

¹ Adv.RvS 63.937/3 van 10 oktober 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1765/1, 273-279, opmerking 7.

² Adv.RvS 66.182/3 van 19 juni 2019 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers', opmerkingen 13.1 tot 13.3.

³ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 'betreffende diensten op de interne markt'.

⁴ Zie daarover adv.RvS 66.182/3, opmerking 13.2.

Wanneer die bekendmaking nergens geregeld is in het ontwerp, hangen de rechtsgevolgen die eraan worden verbonden in dit ontwerp af van de vraag of die bekendmakingen daadwerkelijk zijn gebeurd. Het is dan ook beter om uitdrukkelijk te bepalen in welke gevallen de betrokken beslissingen worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Antwoord: Alle beslissingen die door de leidend ambtenaar genomen worden inzake voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen worden momenteel reeds door het agentschap gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, ongeacht het gegeven dat een verplichting tot deze bekendmaking in het Belgisch Staatsblad niet uitdrukkelijk bepaald is in de wetgeving. Gelet op de opmerking van de Raad van State wordt deze werkwijze nu wel uitdrukkelijk opgenomen in het ontwerp.

Onder punt 6 van zijn advies stelt de Raad van State dat hoofdstuk 2 en afdeling 1 van hoofdstuk 3 aanvatten met een verwijzing naar respectievelijk de “voorafgaande vergunning” en de “planningsvergunning”, terwijl niet wordt verduidelijkt welke vergunning precies wordt bedoeld.

In het eerste geval kan het best in artikel 2 van het ontwerp worden geschreven “Een aanvraag van een voorafgaande vergunning *als bedoeld in artikel 52 van het woonzorgdecreet van 15 februari 2019* (...)”. In het tweede geval wordt de aard van de planningsvergunning wel vermeld in het opschrift van afdeling 1 van hoofdstuk 3, maar aangezien de opschriften van indelingsniveaus geen normatieve waarde hebben, moet dat worden gepreciseerd in artikel 9 van het ontwerp (naar analogie van de wijze waarop dat is gebeurd in artikel 15).

Antwoord: de noodzakelijke aanpassingen werden doorgevoerd in artikel 2 en 10 (voorheen 9) van het ontwerp.

Onder punt 7 vestigt de Raad van State er de aandacht op dat uit de bisnota aan de Vlaamse Regering blijkt dat het ontwerp ook een integratie vormt van bestaande besluiten in verband met de procedures voor planningsvergunningen. Er wordt evenwel enkel voorzien in de opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009, dat betrekking heeft op voorafgaande vergunningen.

Na een gedachtewisseling hierover met de gemachtigde bleek dat de volgende bepalingen dubbelop zijn met reeds bestaande regelgeving of met hetgeen in het ontwerp wordt geregeld en dus moeten worden opgeheven in het belang van de rechtszekerheid en de transparantie van de rechtsorde:

- de artikelen 2 tot 13,⁵ alsook de woorden “de planningsvergunning of” in artikel 17, eerste lid, van bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2018 ‘tot vaststelling van de regels voor het verlenen van een erkennings- of omzettingskalender en tot wijziging van de regels voor de voorafgaande vergunning’;⁶
- de artikelen 2 tot 5, alsook de woorden “de planningsvergunning of” in artikel 9, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2019 ‘houdende de toekenning van een planningsvergunning en de erkenning van woongelegenheden met een bijzondere erkenning voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en

⁵ De artikelen 2 tot 11 werden (in een aangepaste versie) overgenomen in hoofdstuk 4 van deel 2 van bijlage 8 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 ‘betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers’. De rechtsgrond voor de opheffing van die bepalingen wordt geboden door de artikelen 38, tweede lid, en 51, § 1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

⁶ De overige bepalingen van die bijlage 2 moeten dan worden opgeheven bij het door de gemachtigde aangekondigde besluit met betrekking tot de erkenningsprocedure.

mantelzorgers en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming’.

Antwoord: in het ontwerp werden een artikel 37 en 38 ingevoegd waarmee de noodzakelijke aanpassingen aan voornoemde besluiten van de Vlaamse regering doorgevoerd worden, conform de opmerking van de Raad van State.

Onderzoek van de tekst

Wat de aanhef betreft, stelt de Raad van State onder punt 8 van zijn advies dat de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef in overeenstemming moet worden gebracht met wat werd uiteengezet in de opmerkingen 3.1 tot 3.7 en in voetnoot 7.

Antwoord: in aanhef werden de gevraagde aanpassingen doorgevoerd.

Met betrekking tot artikel 5, § 1, derde lid, van het ontwerp stelt de Raad van State onder punt 9 van zijn advies dat in deze bepaling gewag wordt gemaakt van de volgorde voor de behandeling van de aanvragen, “die de zorgraad in afstemming met de gemeente in kwestie, of de zorgraden in afstemming met de gemeenten van de provincie in kwestie, vastlegt of vastleggen op basis van de objectief vastgestelde lokale noden”. De Vlaamse minister bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg (hierna: de minister) wordt gemachtigd om “de regels over de wijze waarop de zorgraad in afstemming met de gemeente de volgorde van de aanvragen moet vastleggen, [te] preciseren”.

Gezien het de bedoeling is dat de minister op basis van deze delegatie de criteria bepaalt die de zorgraden moeten hanteren bij de vastlegging van de volgorde van de aanvragen, moet de huidige formulering van de delegatie aangepast worden. Nu betreft dit enkel de wijze waarop die volgorde wordt vastgelegd (met andere woorden de besluitvorming) en niet de criteria die daarbij moeten worden gevolgd.

Hierbij neemt het voorgaande niet weg dat de criteria die worden gehanteerd voor de vastlegging van de volgorde van de aanvragen niet als een regel van bijkomstige aard of van beperkt belang kunnen worden beschouwd. De vaststelling ervan kan dan ook niet zomaar aan de minister worden overgelaten. Minstens moeten in de ontworpen bepaling de elementen worden vermeld waarop die criteria betrekking kunnen hebben.

Antwoord: in artikel 5, § 1, derde lid, van het ontwerp werden de gevraagde aanpassingen doorgevoerd.

Met betrekking tot artikel 7 van het ontwerp stelt de Raad van State onder punt 10 van zijn advies dat in artikel 7 van het ontwerp zowel in paragraaf 1, derde lid, als in paragraaf 3 gewag gemaakt wordt van de verlenging van de vergunning door de administrateur-generaal.

De beslissing tot verlenging door de administrateur-generaal zoals vervat in §3 gebeurt in toepassing van §1, derde lid. Gezien beide passages echter onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en ten einde verwarring te voorkomen, is het aangewezen dat deze passages terug samengevoegd worden onder §3, zoals dit momenteel het geval is in de huidige regelgeving vervat [in] het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen (artikel 7, §3).

De raad concludeert dat het derde lid van paragraaf 1 inderdaad beter kan worden overgebracht naar paragraaf 3 (vóór de huidige tekst ervan). De huidige eerste zin van paragraaf 3 is dubbelop en moet worden weggelaten

Antwoord: in artikel 8 (voorheen 7) van het ontwerp werden de gevraagde aanpassingen doorgevoerd.

In punt 11 van zijn advies vestigt de Raad van State er de aandacht op dat in artikel 8 van het ontwerp niet voorzien wordt in de mogelijkheid van bezwaar tegen een weigering van het verzoek tot wijziging van de vergunning. Gezin dat niet de bedoeling is, moet het artikel in die zin aangevuld worden.

Antwoord: in artikel 9 (voorheen 8) van het ontwerp werd de gevraagde aanpassing doorgevoerd.

In punt 12 van zijn advies neemt de raad kennis van de melding door de gemachtigde dat de verwijzing in artikel 20, eerste lid, van het ontwerp naar artikel 18, § 2, moet zijn in plaats van naar artikel 180, § 2.

Antwoord: in artikel 21 (voorheen 20) van het ontwerp werd deze correctie doorgevoerd

In punt 13 van zijn advies merkt de raad op dat in artikel 37 van het ontwerp bepaald wordt dat de voorzieningen of de entiteiten van de voorziening “die op 31 december 2020 voorafgaand vergund zijn, (...) hun voorafgaande vergunning [behouden] conform de regels, vermeld in dit besluit”.

Op de vraag of daarmee het nieuwe te nemen besluit wordt bedoeld, dan wel het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009, werd geantwoord dat inderdaad ‘conform de regels, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen’ moet zijn. Gezien deze regels echter identiek zijn aan de regels vervat in het ontwerp stelt zich hier geen problemen inzake toepassing ervan. Enkel indien er na inwerkingtreding van het ontwerp eventueel een aanvraag tot verlenging, aanpassing of (gedeeltelijke) afstand ingediend wordt, zouden de regels vervat in het ontwerp van toepassing moeten zijn. De doelstelling van artikel 37 is om te bepalen dat de op 1 januari 2021 nog geldige vergunningen geldig blijven tot ze vervallen overeenkomstig de vorige regels vervat in het BVR 5 juni 2009. Dit laatste BVR wordt door artikel 36 van het ontwerp immers opgeheven met ingang van 1 januari 2021. Op die manier moet gegarandeerd blijven dat administratieve handelingen mbt deze vergunningen gesteld na 1 januari 2021 door de voorzieningen en de overheid op basis van de regels vervat in het BVR van 5 juni 2009 een juridische basis hebben.

De raad repliceert dat niet hoeft te worden bepaald dat reeds verleende voorafgaande vergunningen ook geldig blijven onder de nieuwe regeling. Het opheffen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 bij artikel 36 van het ontwerp (thans artikel 40) doet de geldigheid van de onder die regeling verleende vergunningen niet verdwijnen. Wel is het zo dat het verval, de verlenging en de wijziging van die vergunningen vanaf de inwerkingtreding van het te nemen besluit worden geregeld door de bepalingen van het nieuwe besluit. Indien men daarvan wil afwijken door te bepalen dat voor de vergunningen die zijn verleend voor de datum van inwerkingtreding van het te nemen besluit het verval, de verlenging en de wijziging worden geregeld door het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009, zoals dat gold voor de opheffing ervan bij artikel 36 (thans artikel 40), dan moet dat met zoveel woorden worden bepaald.

De Raad vraagt zich wel af of een dergelijke bepaling zinvol is indien, zoals de gemachtigde betoogt, de oude regeling identiek is aan de nieuwe regeling. In dat geval kan immers zonder meer worden afgezien van artikel 37 van het ontwerp (thans artikel 41).

Antwoord: Gezien de Raad aangeeft dat het opheffen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 bij artikel 36 van het ontwerp (thans artikel 40) de geldigheid van de onder die regeling verleende vergunningen niet doet verdwijnen en het verval, de verlenging en de wijziging van die vergunningen vanaf de inwerkingtreding van het te nemen besluit geregeld worden door de bepalingen van het nieuwe besluit, is het juridisch niet vereist om de bepaling thans vervat in artikel 41 te behouden. Het is evenwel vanuit het standpunt van duidelijkheid naar de betrokken houders van een voorafgaande vergunning aangewezen om de verwoording van dit principe expliciet te behouden in het ontwerp van besluit, ten einde veelvuldige toepassingsvragen hieromtrent te vermijden.

In punt 14 van zijn advies merkt de Raad tenslotte op dat artikel 41 van het ontwerp een overgangsbepaling bevat met betrekking tot voorafgaande vergunningen voor groepen van assistentiewoningen, die voor het overige niet aan bod komen in dit ontwerp.

Op de vraag waarom er in zo'n overgangsregeling is voorzien, werd geantwoord dat wat de groepen van assistentiewoningen betreft er in het kader van het woonzorgdecreet geen verplichte voorafgaande vergunning of programmatie is. Hierbij werd verwezen naar de artikelen 51 en 52 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. Er is geen programmatie vastgesteld. Wel is een erkenning vereist (zie artikel 39, §2, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019).

Optioneel kunnen groepen van assistentiewoningen een voorafgaande vergunning aanvragen (zie artikel 2 van bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers). Dit is enkel noodzakelijk als ze voor de toepassing van een andere regelgeving die voorafgaande vergunning moeten kunnen voorleggen (bv. inzake toepassing BTW-tarief of stedenbouw).

De geldigheidsduur van een dergelijke voorafgaande vergunning is sinds 1 januari 2020 bepaald op 5 jaar (artikel 2 van bijlage 10). In de vorige bijlage XVI bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van mantelzorgers en gebruikers was er geen geldigheidsduur bepaald.

In de bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 was de overgangsbepaling voor de vóór 1 januari 2020 verleende voorafgaande vergunningen voor groepen van assistentiewoningen vergeten. In het ontwerp is om die redenen in artikel 41 van het ontwerp een overgangsregeling opgenomen. Legistisch is het mogelijks eerder aangewezen om via het artikel 41 deze overgangsbepaling in te schrijven in de bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 in plaats van ze te beschouwen als een overgangsbepaling van het voorliggend ontwerp.

De raad kan instemmen met die laatste suggestie: het is beter om de overgangsbepaling middels een wijzigingsbepaling (in plaats van de huidige autonome bepaling) op te nemen in hoofdstuk 5 ("Overgangsbepalingen") van bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019.

Antwoord: in artikel 39 (voorheen 41) van het ontwerp werd de vereiste aanpassing doorgevoerd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 werden de thuiszorg en de ouderenzorg samengebracht in één overkoepelend begrip 'woonzorg', met als doelstellingen zorg op maat te bieden, een kwaliteitsvol zorgcontinuüm te creëren, en de samenwerking tussen thuiszorg, thuiszorgondersteunende zorg en residentiële zorg te vergemakkelijken en aan te moedigen. De ambitie was om de kwaliteit van wonen en zorg te verhogen door passend in te spelen op de individuele fysieke en psychische noden van de zorgvrager, met voldoende aandacht voor sociale inclusie en het welbehagen van de zorgbehovende persoon.

Dit decreet werd o.a. uitgevoerd door drie uitvoeringsbesluiten:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

De bevoegdheidsoverdrachten die gepaard gaan met de zesde staatshervorming, de demografische evoluties, de veranderende samenleving en een voortschrijdend inzicht gevoed door wetenschap, ervaringen en praktijk, zetten aan tot een bijsturing in het denken en handelen van de Vlaamse woonzorgvoorzieningen. Na 10 jaar was het woonzorgdecreet dan ook aan een actualisering toe. Deze actualisering kreeg vorm in het decreet betreffende de woonzorg, goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 6 februari 2019 en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 15 februari 2019.

Het voorliggend ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering (OBVR) geeft uitvoering aan artikel 52, §1, eerste en tweede lid, en artikel 54 van dit decreet voor wat betreft de procedures voor het verlenen van voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen voor lokale dienstencentra, centra voor dagopvang van een dienst voor gezinszorg, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf of een woonzorgcentra, en het bepalen van de elementen van de globale zorgstrategische visie voor deze voorafgaande vergunningen.

Dit besluit vervangt tevens het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen dat uitgevaardigd was op basis van het woonzorgdecreet van 13 maart 2009. Dit laatste besluit moest in eerste instantie in overeenstemming gebracht worden met de nieuwe en gewijzigde bepalingen vervat in het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 (hoofdzakelijk met betrekking tot de gehanteerde terminologie). De bestaande procedures vervat in het besluit van 5 juni 2009 werden quasi ongewijzigd overgenomen. Tegelijkertijd werden wel in dit ontwerpbesluit sommige procedures tot het bekomen van een planningsvergunning voor een bijkomende of bijzondere erkenning die tot nu toe vervat zitten in aparte uitvoeringsbesluiten geïntegreerd in het ontwerpbesluit en op een uniforme wijze uitgeschreven.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bepaalt de definities die van toepassing zijn op dit besluit.

Artikels 2, 3, 4 en 5 regelen de procedure voor het verkrijgen van een voorafgaande vergunning door een initiatiefnemer die één van de woonzorgvoorziening die onder het toepassingsgebied van dit besluit vallen, wil bouwen, uitbreiden of verbouwen, een bestaand gebouw of een deel ervan als zodanig wil inrichten of in gebruik nemen, of de capaciteit van één van deze woonzorgvoorzieningen wil verhogen.

De bestaande bepalingen voor de eventualiteit dat er verschillende ontvankelijke aanvragen ingediend worden op dezelfde datum die betrekking hebben op dezelfde programmatie worden overgenomen uit de vorige regelgeving. Nieuw is hierbij dat voor de lokale dienstencentra, de centra voor kortverblijf type 2, de centra voor dagverzorging, de centra voor herstelverblijf en de centra voor dagopvang de aanvragen dan zullen behandeld worden in de volgorde die de zorggraad in afstemming met de gemeente vastlegt op basis van objectief vastgestelde lokale noden.

Artikel 6 bepaalt de elementen van de globale zorgstrategische visie waarbinnen een initiatief bij het aanvragen van een voorafgaande vergunning moet inpassen, in toepassing van artikel 52, § 1, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

Artikel 7 regelt de bezwaarprocedure bij het voornemen tot weigering van het afleveren, het verlengen of het wijzigen van een voorafgaande vergunning. Net zoals dit nu het geval is, wordt het bezwaar behandeld conform de regels die zijn vastgesteld krachtens hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Artikel 8 regelt het verval van de voorafgaande vergunning. Het verval kan van rechtswege of vrijwillig, geheel of gedeeltelijk. Dit artikel bepaalt ook wat de initiatiefnemers van de voorziening kunnen doen om de geldigheidsduur van een vergunning te verlengen.

Artikel 9 regelt de procedure voor het wijzigen van de voorafgaande vergunning. Het wijzigen van de essentiële elementen van de vergunning kan enkel mits gemotiveerd verzoek.

Artikels 10, 11, 12, 13 en 14 regelen de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning voor een bijkomende erkenning van woonzorgcentra die een verzorgingsstructuur aanbieden die zwaar afhankelijke zorgbehoevende personen opneemt. Deze procedure regelt specifiek de mogelijkheid voor een initiatiefnemer om de inplantingsplaats van erkende woongelegenheden of van in het kader van de omzettingkalender geplande woongelegenheden van een woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning te wijzigen naar de inplantingsplaats van een ander woonzorgcentrum of van andere woonzorgcentra (met al dan niet een bijkomende erkenning) van dezelfde initiatiefnemer, mits het naleven van de opgenomen voorwaarden. De planningsvergunning is hierbij twee jaar geldig.

In toepassing van artikel 4, § 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 april 2016 komen bij de periodieke toekenning van bijkomende woongelegenheden met een bijkomende erkenning de woonzorgcentra waarvan een gedeelte van de bijkomende erkenning tijdens de drie voorbije referentieperiodes op eigen initiatief overgedragen is aan een ander woonzorgcentrum niet in aanmerking voor een dergelijke toekenning.

Artikel 15 regelt het verval van de planningsvergunning voor een bijkomende erkenning van woonzorgcentra die een verzorgingsstructuur aanbieden die zwaar afhankelijke zorgbehoevende personen opneemt. Het verval is van rechtswege, geheel of gedeeltelijk.

Artikels 16, 17 18 en 19 hernemen de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning voor een bijkomende erkenning voor centra voor kortverblijf type 1 die oriënterend kortverblijf aanbieden, die momenteel vervat zit in de bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering 19 oktober 2018 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van een erkennings- of omzettingsskalender en tot wijziging van de regels voor de voorafgaande vergunning. De planningsvergunning is twee jaar geldig. De procedure is gelijklopend aan de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning voor de bijkomende erkenning van woonzorgcentra die een verzorgingsstructuur aanbieden die zwaar afhankelijke zorgbehoevende personen opneemt, maar er wordt bijkomend een specifieke toelichting gevraagd over de werking van het centrum voor oriënterend kortverblijf en de visie op wonen, leven en verzorgen in een centrum voor oriënterend kortverblijf.

Artikel 20 regelt het verval van de planningsvergunning voor een bijkomende erkenning voor centra voor kortverblijf type 1 die oriënterend kortverblijf aanbieden. Het verval is van rechtswege of gedeeltelijk, geheel of gedeeltelijk.

Artikel 21 regelt de procedure voor het wijzigen van de planningsvergunning voor een bijkomende erkenning voor centra voor kortverblijf type 1 die oriënterend kortverblijf aanbieden. Het wijzigen van de essentiële elementen van de vergunning kan enkel mits gemotiveerd verzoek.

Artikels 22, 23, 24 en 25 regelen de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning voor een bijkomende erkenning voor centra voor dagverzorging die een verzorgingsstructuur aanbieden die zwaar afhankelijke zorgbehoevende personen overdag opvangt en die de noodzakelijke ondersteuning biedt voor het behoud van die personen in hun thuisomgeving of voor centra voor dagverzorging die een verzorgingsstructuur aanbieden die overdag personen opvangt die lijden aan een ernstige ziekte die aangepaste zorg vereist en die de noodzakelijke ondersteuning biedt voor het behoud van die personen in hun thuisomgeving als vermeld in artikel 46 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. De planningsvergunning is twee jaar geldig. De procedure is gelijklopend aan de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning voor de bijkomende erkenning van woonzorgcentra die een verzorgingsstructuur aanbieden die zwaar afhankelijke zorgbehoevende personen opneemt maar er wordt eveneens een toelichting gevraagd over de werking van het centrum voor dagverzorging en de visie op wonen, leven en verzorgen in een centrum voor dagverzorging met een bijkomende erkenning.

Artikel 26 regelt het verval van de planningsvergunning voor een bijkomende erkenning voor centra voor dagverzorging vervat in voorgaande artikelen. Het verval is van rechtswege of gedeeltelijk, geheel of gedeeltelijk.

Artikel 27 regelt de procedure voor het wijzigen van de planningsvergunning voor een bijkomende erkenning voor centra voor dagverzorging vervat in voorgaande artikelen. Het wijzigen van de essentiële elementen van de vergunning kan enkel mits gemotiveerd verzoek.

Artikels 28, 29, 30, 31 en 32 regelen de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning voor een bijzondere erkenning van woonzorgcentra voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie. De planningsvergunning is twee jaar geldig. Deze procedure is momenteel voorzien in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2019 houdende de toekenning van een planningsvergunning en de erkenning van woongelegenheden met een bijzondere erkenning voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie.

Artikel 33 regelt het verval van de planningsvergunning voor een bijzondere erkenning van woonzorgcentra voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie. Het verval is van rechtswege of gedeeltelijk, geheel of gedeeltelijk.

Artikel 34 regelt de bezwaarprocedure bij het voornemen tot weigering van het afleveren planningsvergunning voor een bijkomende of een bijzondere erkenning. Het bezwaar wordt behandeld conform de regels die zijn vastgesteld krachtens hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Artikel 35 voorziet een aantal wijzigingen in artikel 68 van bijlage 11 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers. Dit artikel heeft betrekking op de bijzondere erkenning van woonzorgcentra voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie. Deze wijzigingen zetten een aantal typfouten recht in dit artikel.

Artikel 36 voorziet in een wijziging in artikel 70 van bijlage 11 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers. Dit artikel heeft eveneens betrekking op de bijzondere erkenning van woonzorgcentra voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie.

Deze wijziging zet een inhoudelijke fout recht in dit artikel. Door deze wijziging wordt de tekst in overeenstemming gebracht met de tekst vervat in artikel 48/33, 2° van de bijlage XII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Artikel 37 voorziet in de opheffing van artikel 2 tot en met 13 en een wijziging van artikel 17 in de bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2018 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van een erkennings- of omzettingskalender en tot wijziging van de regels voor de voorafgaande vergunning, gezien deze bepalingen dubbelop zijn met reeds bestaande regelgeving of met hetgeen in het ontwerp wordt geregeld en dus moeten worden opgeheven in het belang van de rechtszekerheid en de transparantie van de rechtsorde. De bepalingen vervat in artikel 2 tot en met 11 werden immers reeds overgenomen in hoofdstuk 4 van deel 2 van bijlage 8 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, terwijl de bepalingen van artikel 12 en 13 overgenomen werden in dit ontwerp.

Artikel 38 voorziet in de opheffing van artikel 2 tot en met 5 en een wijziging van artikel 9 in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2019 houdende de toekenning van een planningsvergunning en de erkenning van woongelegenheden met een bijzondere erkenning voor de zorg en ondersteuning van personen met jongdementie en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, gezien deze bepalingen dubbelop zijn met hetgeen in het ontwerp wordt geregeld en dus moeten worden opgeheven in het belang van de rechtszekerheid en de transparantie van de rechtsorde.

Artikel 39 voegt in de bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, een overgangsbepaling in voor voorafgaande vergunningen voor groepen van assistentiewoningen die verleend zijn conform artikel 2, tweede lid, van de bijlage XVI Groepen van assistentiewoningen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24

juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, en waarvoor vóór 1 januari 2020 nog geen erkenning werd aangevraagd. Deze blijven geldig tot en met 31 december 2024. Deze overgangsbepaling sluit aan bij de uitgevaardigde regelgeving met betrekking tot de geldigheidsduur van voorafgaande vergunningen voor groepen van assistentiewoningen afgeleverd vanaf 1 januari 2020, zoals vervat in deze bijlage 10.

Artikel 40 voorziet in de opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen dat door voorliggend ontwerpbesluit vervangen wordt.

Artikel 41 en 42 voorzien overgangsbepalingen voor de voorzieningen of de entiteiten die op de datum van inwerkingtreding van dit ontwerp besluit reeds een voorafgaande vergunning hebben of een aanvraag tot het verkrijgen, het wijzigen of het verlengen van een vergunning hebben ingediend.

Artikel 43 herneemt de bestaande regeling met betrekking tot de geldigheidsduur van de voorafgaande vergunningen die woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden hebben gekregen. Deze vergunningen blijven geldig tot 31 december 2025 in het kader van de toegekende erkennings- of omzettingskalenders.

Artikel 44 voorziet overgangsbepalingen voor voorafgaande vergunningen voor het realiseren van lokale dienstencentra die voor 1 juli 2015 een zorgstrategisch plan hebben ingediend dat goedgekeurd werd.

Artikel 45 legt de inwerkingtreding van het besluit vast op 1 januari 2021.

Artikel 46 belast de minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De subsidiëring/financiering van de betrokken woonzorgvoorzieningen gebeurt immers hetzij op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (voor woonzorgcentra, centra voor kortverblijf type 1 bij een woonzorgcentrum, en centra voor dagverzorging met een bijkomende erkenning) hetzij op basis van de specifieke subsidieregeling vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers en de bijhorende bijlagen (o.a. voor de overige woonvoorzieningen gevat door het voorliggende ontwerpbesluit).

In dit verband kan verwezen worden naar de informatie vervat in de rubriek “weerslag op de begroting van de Vlaamse gemeenschap” in de nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 (VR 2019 2202 DOC.0237-1BIS).

Alle bijkomende voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen met een bijkomende budgettaire impact moeten gelet op de bepalingen vervat in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 steeds verleend worden rekening houdend met de jaarlijks toegekende begrotingskredieten.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 16 maart 2020.

Het akkoord van de minister van begroting werd verleend op 28 oktober 2020 en is gunstig mits het respecteren van de hierin opgenomen voorwaarden.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor bestuurszaken, is niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het gebeid van personeelsinzet, noch op de werkingsuitgaven, noch op de investeringen en schulden, noch op de ontvangsten.

Er is dus geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring zal het besluit gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad en zal er vanuit het agentschap Zorg en Gezondheid een communicatie gebeuren naar de betrokken woonzorgvoorzieningen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vastlegging van de procedure voor het verlenen van voorafgaande vergunningen en planningsvergunningen voor lokale dienstencentra, centra voor dagopvang van een dienst voor gezinszorg, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf of woonzorgcentra, en het bepalen van de elementen van de globale zorgstrategische visie voor deze voorafgaande vergunningen;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten voormeld besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE